

Situations- og trusselsvurdering for De danske enheder til Resolute Support i Afghanistan

De regionale stormagter har de senere år øget deres engagement i Afghanistan. Nogle af dem yder militær støtte til Taliban, bl.a. i form af våbenleverancer og træning, andre er mere fokuserede på at bistå den afghanske regering. Den militære støtte til Taliban er så omfattende, at den styrker oprørsgruppens taktiske formåen og vilje til at kæmpe, ligesom den sandsynligvis påvirker Talibans vilje til at indlede forhandlinger med den afghanske regering negativt. Der er flere regionale initiativer for dialog om udviklingen i Afghanistan. Starten på reelle forhandlinger om forsoning kræver sandsynligvis deltagelse af de regionale stormagter.

Taliban tilpasser sig, hvor de er tvunget til det, de afghanske sikkerhedsstyrkers og den internationale koalitions operationsmønster. Dvs. sikkerhedsstyrkernes konsolidering af deres positioner i tættere befolkede områder, Resolute Supports mere robuste mentorering af dem og øget amerikansk flystøtte til sikkerhedsstyrkerne. Taliban har i første halvår af 2018 vundet terræn i landområderne, om end fremgangen er mindre end i de foregående år. Taliban har gennemført angreb på provinshovedstæderne i Farah og Ghazni, og har kortvarigt erobret en række distriktscentre. Samtidig presser oprørerne sikkerhedsstyrkernes installationer, patruljer og forsyningsveje. Der er tendens til, at oprørerne gennemfører flere og mere spektakulære angreb i de større afghanske byer. Det er sandsynligt, at oprørerne vil øge brugen af irregulære virkemidler som likvideringer, spektakulære angreb, raketangreb, hastige baghold og insider-angreb. Ligeledes vil Taliban sandsynligvis udfolde store bestræbelser på at forhindre eller besværliggøre gennemførelsen af det afghanske distriktsråds- og parlamentsvalg den 20. oktober 2018.

Der eksisterer flere konkurrerende fraktioner i Taliban, men Talibans emir Haibatullah Akhundzada og hans inderkreds har styrket deres position i oprørsgruppens ledelse. De har roteret mange lokale ledere af oprørsgruppen for at sikre, at de er loyale over for ledelsen. I tilgift til militær støtte fra visse regionale stormagter har Taliban formået at øge sine indtægter fra Afghanistan, navnlig store indtægter fra den afghanske narkotikaindustri spiller en rolle for Taliban.

Islamisk Stat i Khorasan-provinsen (ISKP) står stærkt i dele af provinserne Nangarhar og Kunar i det østlige Afghanistan, hvor gruppen har sit geografiske kerneområde. Her kæmper ISKP mod regeringsstyrker, koalitionsstyrker og Taliban om terræn og indflydelse. ISKP er også aktiv i det nordlige og vestlige Afghanistan, navnlig i området omkring det sydlige Jowzjan. Etniske konflikter og utilfredshed blandt lokale talibanere skaber hvervegrundlag for ISKP og udgør ofte en væsentlig årsag til ISKP-aktiviteter udenfor oprørsgruppens kerneområde. ISKP har gennemført flere komplekse og spektakulære angreb i større byer som Kabul og Jalalabad, og vil fortsætte med det i det kommende år.

Centrale dele af al-Qaida opholder sig i Afghanistan og Pakistan, heriblandt al-Qaidas leder Ayman al-Zawahiri. Al-Qaidas øverste ledelse har varige ambitioner om at angribe Vesten og vestlige interesser globalt. Kampen mod Vesten er langsigtet og en hjørnesten i al-Qaidas ideologi. Dog er al-Qaidas øverste ledelse svækket efter flere år med drab på højtstående medlemmer, og det er mindre sandsynligt at gruppen på nuværende tidspunkt har kapacitet til at gennemføre angreb i Europa eller Vesten.

De afghanske forsvars- og sikkerhedsstyrker er udfordret af voksende pres fra Taliban, omfattende omstruktureringer og operationer med henblik på at sikre gennemførelsen af parlaments- og distriktsrådsvalget den 20. oktober 2018. Der er således ved at ske en fordobling af antallet af afghanske specialstyrker, hæren er ved at udvikle et koncept med mere lokalt forankrede hærenheder og flyvevåbnet er i færd med at introducere amerikanske helikoptere og øge anvendelsen af lette jagerfly. Komplexiteten af ANDSF's samlede mængde opgaver giver oprørsgrupperne mulighed for at indtage nye områder, navnlig i landområderne. ANDSF's mange prioriteter åbner desuden for, at distriktscentre og provinshovedstæder kan falde i kortere perioder.

Den politiske situation er yderst skrøbelig. Der er mange forsøg på at indgå alliancer med henblik på præsidentvalget i 2019, men det er meget sandsynligt, at tendensen til opbrud og fraktionering vil fortsætte frem mod præsidentvalget. Øget indblanding fra regionale stormagter svækker sandsynligvis de centrale magthavers vilje til at gå på kompromis. Den nationale samlingsregering er stærkt svækket, og præsident Ghani har svært ved at indgå alliancer, der kan bryde hans voksende isolation. Valgsystemet, udbredt valgsvindel, et stærkt fragmenteret politisk landskab og usikkerhed gør det sandsynligt, at parlamentsvalget og præsidentvalget uanset tidspunktet for deres afholdelse vil skabe politisk splittelse.

Afghanistan er ikke uden sine lyspunkter. Folkelige protester mod et terrorangreb førte i april 2018 til folkelige krav om, at Taliban og regeringen stoppede krigen og indledte forhandlinger om en fredsaftale. I løbet af kort tid bredte initiativet sig til 20 provinser, og de aktionerende krævede en våbenhvile under ramadanen mellem Taliban og regeringen. I juni tog Ashraf Ghani initiativ til en sådan våbenhvile, og Taliban accepterede med visse reservationer den midlertidige våbenhvile. Den kortvarige våbenhvile blev i udstrakt grad respekteret og flere steder var der kortvarige scener af forbrødring mellem Taliban og sikkerhedsstyrkerne.

Oprørsgrupperne planlægger kontinuerligt at gennemføre angreb i Kabul. Det er sandsynligt, at antallet af angreb i Kabul i andet halvår af 2018 vil stige i forhold til samme periode i 2017. Oprørerne har intention om at intensivere angrebene mod den internationale koalition, men de fleste angreb i Kabul bliver rettet mod afghanske mål, som er lettere tilgængelige. Oprørsgrupper vil sandsynligvis udfolde store bestræbelser på at forstyrre afholdelsen i Kabul af det nationale distriktsråds- og parlamentsvalg.

FE har følgende vurdering af niveauerne i truslerne mod de danske styrker i Afghanistan:

Den generelle angrebstrussel i Afghanistan er **HØJ**, og i Kabul er den ligeledes **HØJ**. Truslen for angreb mod enkeltkøretøjer og kolonner, herunder angreb med IED, i Kabul er **HØJ**. Truslen for angreb mod enkelte højt profilerede installationer i Kabul kan i perioder være **MEGET HØJ**.

Truslen mod luftfartøjer, der flyver i lav højde under 3.000 fod AGL (Above Ground Level), er **MIDDEL** for Hamid Karzai International Airport (HKIA).

FE vurderer, at kidnapningstruslen i Kabul er **HØJ**.

FE vurderer, at truslen fra indirekte skydning i Kabul er **HØJ**.

FE vurderer, at insidertruslen i Kabul er **MIDDEL**.

FE vurderer, at spionagetruslen er **HØJ**.

FE vurderer, at truslen for civile uroligheder er **LAV**.

FE bruger denne skala for sandsynlighed i analyser:

